

Dr. Nemes Attila professor emeritusra emlékezve

„Egy elkötelezett orvos mindig arra törekszik, hogy egyensúlyt teremtsen a személyes és emberi értékek, valamint a tudomány realitásai és Isten megfellebbezhetetlen akarata között.” (D. Allman)

Nemes Attila professor emeritus, a Semmelweis Egyetem korábbi általános rektor-helyettese, az Ér- és Szívsebészeti Klinika korábbi igazgatója, az érsebész szakma egyik „nagy öregje”, röviddel 81. születésnapját követően, hosszú, méltósággal viselt szenvedés után, 2019. december 27-én visszaadta lelkét a Teremtőjének.

Munkásságának és hitvallásának akár rövid összefoglalása is lehetne a fenti idézet. Oktatói, kutatói és sebészi pályája az elmúlt, több mint hat évtized alatt elválaszthatatlanul összeforrt a Semmelweis Egyetemmel és a Városmajorral. 1957-ben medikusként lépte át először egyetemünk kapuját és már harmadévesként a városmajori klinikán externált. 1963-ben a legendás sebész professor, Kudász József vezette IV. Sebészeti Klinikán indult el az érsebészet felé vezető úton. Olyan mesterek keze alatt szerezte meg elméleti és klinikai tudását, mint Soltész Lajos, vagy Szabó Zoltán professorok. Ahhoz a nagy generációhoz tartozott, akik ott lehettek az érsebészet, a szívsebészet és a mellkas sebészet születésénél. 1968-ban sebészetből, 1970-ben tüdősebészetből és 1980-ban érsebészetből szerzett szakvizsgát. 1972-ben az orvostudományok kandidátusa, 1988-ban az orvostudományok doktora tudományos minősítést szerezte meg. Az egyetemi ranglétra összes fokát végigjárta. 1992-ben kapott tanszékvezető egyetemi tanári kinevezést az Ér- és Szívsebészeti Klinika élére. Szabó Zoltán professor intelmeit megfogadva – *„Tűzre, vízre vigyázzatok!”* – tovább építette a nagyhírű városmajori intézményt. Nevéhez fűződik az OEP által finanszírozott stentgraft program beindítása, a Homograft Bank kialakítása, az intervenciós radiológia korszerű műveléséhez szükséges eszközpark megújítása, valamint az invazív kardiológia egyik hazai fellegrárának, a Cardiovaszkuláris Centrumnak a felépítése is. A budapesti infarktus ügyelet megszervezésében is aktívan részt vett. 1994-től a Budapesti Műszaki- és Gazdaságtudományi Egyetem és a Semmelweis Egyetem közös szervezésében elindított Egészségügyi Mérnökképzés egyik kezdeményezője és tárgyfelelőse volt. Elévülhetetlen érdeme, hogy egyetemi vezetőként rendszerváltozás viharában is sikerült konszenzust teremtenie és megőriznie az eredményes oktató, kutató és klinikai munkához szükséges békét. 1991-1995 között általános rektor helyettesként meghatározó szerepe volt az egyetem modernizációjában és az új egyetemi szabályzat kidolgozásában. Felismerte az angol és a német nyelvű képzés fontosságát. Tudatában volt annak, hogy az idegen nyelvű oktatás elengedhetetlen egyetemünk nemzetközi elismertségének megteremtéséhez. 27 könyv, 2 jegyzet, 48 könyv fejezet és 339 közlemény szerzője. 38 TDK hallgatója közül 28 ért el helyezést diákköri konferenciákon, 7 PhD hallgatója szerzett fokozatot.

Szakmapolitikai és közéleti tevékenysége is páratlan. Az általa betöltött funkciók felsorolása lehetetlen, így itt a teljesség igénye nélkül csak a legfontosabbakat említjük meg. Az Országos Érsebészeti Intézet igazgatója, a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság elnöke,

a Magyar Sebész Társaság vezetőségi tagja, a Budapesti Orvosi Kamara elnöke, a MOTESZ elnöke, az Érsebészeti Szakmai Grémium elnöke, a Magyar Akkreditációs Bizottság tagja, az Egészségügyi Minisztérium Szakképzési és Továbbképzési Tanácsának tagja, az Érsebészeti Vizsgabizottság elnöke volt. 2018-tól részt vett a Professzorok Semmelweis Kollégiumának munkájában.

Munkásságát több állami és szakmai elismeréssel jutalmazták:

- 1963. Felsőoktatási Érdemérem
- 1979. Kiváló Oktató
- 1996. Kitasato Emlékérem
- 1997. Soltész Lajos Emlékérem
- 1998. Magyar Érdemrend Középkereszt
- 2000. Balassa János Emlékérem
- 2001. Semmelweis Emlékérem
- 2002. MOTESZ Díj
- 2003. Batthyány-Strattmann László Díj
- 2005. Markusovszky Lajos Díj
- 2005. Műegyetem 1782. Érem
- 2005. XII. kerület első Díszpolgára
- 2010. Hippokratész Emlékérem
- 2014. Magyar Érdemrend Középkereszt a Csillaggal.

Nemes Attila professzor úr élete végéig, amíg betegsége megengedte, a klinikán töltötte mindennapjait. Szakdolgozatok konzulenseként, PhD kutatások témavezetőjeként, vizsgáztatóként, valamint oktatási és klinikai tanácsadóként még emeritus professzorként is aktívan részt vett a tanszék munkájában. A Városmajor fél évszázadának egyik utolsó szemtanúja volt. Nemes Attila professzor úr nem csak az érsebészeti szakmában elért eredményei és az egyetem érdekében kifejtett páratlan erőfeszítései miatt áll példaként az őt követő generációk előtt, hanem azért az alázatért és szerénységért is, amit pályája során mindvégig tanúsított, függetlenül attól, hogy milyen beosztásban tevékenykedett és milyen feladatot kapott. Mély hitét nem az elmélkedés, hanem cselekvés tette élővé. Mindenkor bátran kinyilvánította, hogy a hit hiánya súlyos problémákhoz vezethet akár a társadalom, akár egy olyan kisebb közösség, mint egy munkahely, szintjén is. A baráti beszélgetések során mindig három példaképét említette meg: az Úr Jézus Krisztust, Gróf Széchenyi Istvánt és Semmelweis Ignác Fülöp professzort.

Köszönjük Nemes Attila Professzor Úrnak, hogy rendkívüli életútja mindannyiunk számára megmutatta, hogy önzetlen munkával, emberszeretettel, a beteg tiszteletével, töretlen hittel komoly eredményeket lehet elérni az orvoslás, az oktatás és a kutatás területén is.

Egy igazi egyetemi polgártól búcsúzunk. Példátlan személyisége életében elismert és mértékadó, halálában maradandó.

Az örök világosság fényeskedjék neki! Nyugodjék békében!

dr. Sótonyi Péter

tanszékvezető egyetemi tanár

Semmelweis Egyetem

Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika

Érsebészeti és Endovaszkuláris Tanszék